

1. Günlük hayatta psikolojinin gereği açıktır. Psikolojik bilinçlenmeyle kendini daha iyi anlayabilen kimse, eşini çocuğunu, öğrencisini, yanında çalışan kişileri de daha iyi anlar. Ayrıca okul sadece öğretim değil hayata hazırlama işlevi de taşır. O halde liselerde psikoloji dersinin önemi ve gereği de anlaşılacaktır.

Parçaya göre psikoloji öğretiminin niçin gerekli olduğu sorusuna verilecek yanıt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okullarda eğitime yeterince önem verilmemesi
B) Eğitimin yalnızca psikolojik bilinçle alınabilmesi
C) Bilme ve anlama isteği
D) Liselerin zorunlu hale getirilmesi
E) Bireyin kendi duygu, düşünce ve davranışlarının nedenlerini anlayabilmesi

2. Dünyanın döndüğünü savunan Galileo Kilise tarafından mahkeme önüne çıkarılır. Yetmiş yaşında olan ve dayanma gücünü kendinde göremeyen Galileo dünyanın döndüğü savını bir daha ağzına almayacağını bildirerek tövbe eder. Ama bu vaadi yaparken bir yandan da "Dünya yine de dönüyor" diye mırıldanmaktan geri kalmaz. Galileo geriye kalan yıllarını Kilisenin göz hapsinde, yalnızlık içinde ve kör olarak evinde geçirir.

Bu örnekte yaratıcı düşünmeyi engelleyen hangi faktörden söz edilmektedir?

- A) Duygusal engellerden B) Kültürel engellerden
C) İşleve takılmadan D) Algısal engellerden
E) Kurulumdan

3. Dünyanın kendi etrafında dönme hızının yarattığı sesi ya da kelebeklerin kanat seslerini duymuyoruz.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyu organlarının sağlıklı olmaması
- B) Bireyin alışkın olduğu uyarıcılardan yoksun kalması
- C) İçinde bulunulan ortamın elverişli olmaması
- D) Bireyin sağlıklı ve normal olmaması
- E) Uyarıcıların şiddetinin duyum eşiği sınırları dışında olması

4. Bir deneyde her yönden eşlenmiş iki çocuk grubundan birindekiler, oyuncak bir bebeğe sert bir biçimde, diğer gruptakiler hafif bir şekilde vurdukları zaman kendilerine şeker verilmiştir. Daha sonra bu çocuklar, deneye katılmayan çocuklarla oynadıkları zaman dirsek vurma, itme v.b. davranışlarda bulunmuşlardır. Ayrıca bu davranışlar oyuncağa sert biçimde vuran grupta daha çok gözlenmiştir.

Bu deney aşağıdaki hipotezlerden hangisini sınamak amacıyla yapılmıştır?

- A) Ödül, saldırganlığın genellenip yayılmasını sağlar.
- B) Saldırganlık doğuştandır.
- C) Engellemeler saldırganlığa yol açar.
- D) Örnek alma saldırganlığın öğrenilmesinde önemli bir rol oynamaz.
- E) Saldırganlık kalıtsaldır.

5. Güzel çiçek, güzel resim, güzel çocuk, güzel yazı gibi nesnel verilerden "güzellik" kavramını oluşturabiliriz. Ancak bu kavram belirtilen güzel varlıklardaki gibi somut, olgusal değildir. Bu varlıklardaki ortak bir özelliği ayırarak bu kavram elde edilmektedir.

Bu tür kavram oluşturma aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

- A) Sembolleştirme
- B) Deneyleme
- C) Hatırlama
- D) Soyutlama
- E) Bağ kurma

6. Öğrenme, bireyin tekrar ya da yaşantı sonucu davranışlarında meydana gelen kalıcı değişikliktir. Bu davranışsal değişiklik olumlu ya da olumsuz yönde olabilir. Örneğin birey okuma yazmayı öğrenebileceği gibi, küfür etmeyi de öğrenebilir.

Aşağıdaki hangi yargı parçayla karşıt durumdadır?

- A) Öğrenme tekrar sonucu oluşabilir.
- B) Öğrenme belirli bir yaşantı sonucudur.
- C) Öğrenme olumsuz davranış değişimine yol açabilir.
- D) Öğrenme devam eden bir süreçtir.
- E) Öğrenme her zaman olumlu davranışlar kazandırır.

7. Duyu organlarının bir çok uyarıcı arasından özellikle birine yönelmesine algıda seçicilik denir. Algıda seçiciliği etkileyen faktörler, organizmadan kaynaklanan faktörler ve organizmanın dışından kaynaklanan faktörler olmak üzere ikiye ayrılır.

Aşağıdakilerden hangisi nitelik yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Esmer bayanların arasında sarışın bir bayanın dikkat çekmesi.
- B) Bir Türkçe öğretmenin imla hatasını matematikçiden daha çabuk fark etmesi.
- C) Bir spor meraklısının televizyondaki spor haberlerini öncelikle dinlemesi.
- D) Bir terzinin elbisedeki dikim hatasını müşterilerden daha çabuk görmesi
- E) Bir şoförün motordaki ses değişikliğini yolcudan önce fark etmesi.

8. Öğrencilik yıllarında öğretmen ve idare baskısından bıkan ve disipline karşı olan bir genç, öğretmen olduğunda disiplin uygulamak zorunda kalmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine bir örnek oluşturur?

- A) Rol çatışması bireyde çözümlenmez sorunlar doğurur.
- B) Statü farklılığı davranış ve tutumların değişme-

sine neden olur.

- C) Statüye uygun davranış, tutumlara aykırılık oluşturabilir.
- D) Disiplin, bireyin kişiliğine bağlı bir olgudur.
- E) Eğitim ancak disiplin ve baskı ile gerçekleştirilir.

9. "Kızın kismetlisi çıkmış ve ailesi fikrini alarak kızı vermiş. Düğün günü oğlan evi, gelini almak için kız evine gelmişler fakat kız iki gözü iki çeşeme ağlıyormuş. Babası 'kızım niye ağlıyorsun?' dediğinde kız gözyaşları içinde 'Babacığım sen benim ağlamama bakma, ben hem ağlarım, hem de giderim!' diye cevap vermiş."

Kızın içinde bulunduğu durum aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Yaklaşma – Yaklaşma
- B) Yaklaşma – Kaçınma
- C) Kaçınma – Kaçınma
- D) Engellenme
- E) Kaygı

10. Genç insanlar, ergenlik döneminde doğal bir ruh hali olarak kabul edilen "otoriteye başkaldırı" psikolojisi kapsamında toplumsal değerlerin dışına çıkmak, yanlış alışkanlıklar kazanmak eğilimi göstermektedirler. Ailesinden ve okuldan göremediği ilgi ve yakınlığı arkadaş gruplarında arayan genç, bu grupların eğilimleriyle bütünleşmektedir.

Parçaya göre ergenlik dönemi davranışları üzerinde hangi faktörün etkisi vardır?

- A) Fiziksel uyarıların
- B) Biyolojik yapının
- C) Zihinsel faaliyetlerin
- D) Toplumsal grupların
- E) Geçmiş yaşantıların

11. I. Toplumsal değişmeye yön vermeye çalışan bilimlere öncelik sağlamak
II. Toplumsal sistemin nasıl işlemesi gerektiğini saptamak
III. Sosyal olaylar arasındaki benzerlikten faydala-

narak genelleme yapmak

- IV. Toplumsal yaşam hakkında uyulması gereken kurallar koymak
- V. Toplumsal yapının işleyişini araştırmak .

Yukarıdakilerden hangileri sosyoloji biliminin amaçlarındandır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) II ve IV E) III ve V

12. "İnsanlar toplumsal yaşama geçtikleri aşamadan başlayarak, toplumsal sorunlar üzerinde düşünmeye, toplum olaylarını açıklayarak toplumsal yaşama bilinçli olarak bir düzen ve yön vermeye çalışmışlardır."

Bu parçada öncelikle sözü edilen görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyolojinin konuları toplumların tarihi kadar eskidir.
- B) Sosyoloji genel olanı incelemiştir.
- C) Toplumlar varolalı beri, kurallar da varolmuştur.
- D) Bilimsel düşünce toplumsal sorunlarla başlamıştır.
- E) İlk insanların amacı da topluma yön vermektir.

13. Hemen bütün toplumlarda geçerli olan ve yasak olan bir norm, bir insanın canını almadır. Ancak bu norm bazı gruplar örneğin polisler için geçerli değildir. Polisler veya güvenlik güçleri belirli durumlarda; girdikleri silahlı çatışmalarda bir kimseyi öldürebilir veya kendini korumak amacıyla silah kullanabilir.

Burada normlarla ilgili olarak aşağıdaki özelliklerden hangisi belirtilmiştir?

- A) Normlar toplumun her bireyi için geçerlidir.
- B) Her toplumun sahip olduğu normların önem dereceleri farklılık gösterir.
- C) Bazı normlar, toplumun bazı bireyleri için geçerli, diğerleri için değildir.
- D) Normlar, toplumda ödül ve ceza ile güvence altına alınırlar.
- E) Normlar yoluyla toplumun kontrolü bir ölçüde mümkün olmaktadır.

14. Hukuk devletinde yasama organı olan meclisi anayasa mahkemesi, yürütme organı olan hükümeti mali açıdan Sayıştay, idari açıdan Danıştay denetler. Bağımsız mahkemelerin kararlarını ise inceleyen üst mahkeme Yargıtay'dır.

Hukuk devletindeki bu uygulamanın gerekçesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güçler birliğini sağlamak.
B) Yasama, yürütme ve yargı uygulamalarını yasal denetime tabi tutmak.
C) Devletin bağımsızlığını korumak.
D) Yasama yürütme yargı gibi güçlerin hareket kabiliyetini sınırlamak.
E) Tek bir merkeze bağlı hale getirmek.
15. Toplu halde yaşamının bir sonucu olarak bütün insanlar hayatları boyunca bir gruptan diğerine girip çıkarlar. Sabah aile grubunda günlük hayatına başlayan insan, iş gruplarına ve arkadaşlarına katılarak akşam eve döner. Bu durum insanın hayatı boyunca devam eder.

Parçadan aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılır?

- A) Sosyoloji yalnızca insan yaşamını ele almalıdır.
B) Toplum çeşitli gruplardan meydana gelir.
C) Bireyin yaşamını sürdürmesi grup normlarına uymasına bağlıdır.
D) Sosyal yaşam bireyin çeşitli gruplarla ilişki kurmasına yol açar.
E) Sosyal gruplar karşılıklı olarak birbirlerini etkilerler.
16. Rönesans'tan önce sanatçılara, özellikle ressamalara pek önem verilmezdi. Oysa Rönesans'ın sonlarına doğru sanatçıların toplumsal konumlarının yükseldiği gözlenir.

Bu örnek statülerin hangi özelliğini vurgular?

- A) Saygınlığının zamanla değişmesi.
B) Bir bireyde çok sayıda olabilmesi.

- C) Saygınlığının bireyin yakınlarına da geçmesi
- D) Saygınlığının toplumdaki topluma değişmesi
- E) Bazılarını bireyin kendi çabaları ile kazanabilmesi

17. I. Hastanede yatan bir dostu ziyaret etmek gerekir.

II. Derneklerin kuruluşu ile ilgili olarak mülki amirliğe bilgi vermek gerekir.

Bu normlardan birincisi sosyal normlara, ikincisi ise resmi normlara örnektir.

Buna göre, bu iki normun ortak yanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Örgütsüz güçler tarafından desteklenmeleri
- B) Yazılı belgelere dayanmaları
- C) Belli bir zorlayıcılık taşımaları
- D) Bireylere göre değişiklik göstermeleri
- E) Yaptırımların devlet tarafından uygulanması

18. Avrupa'da 18. yüzyılda insanların büyük bir kısmı köylü idi. Ulaşım araçları kısıtlı olduğundan, insanlar bir yerden bir yere çıkamıyordu. İnsanların büyük bir kısmı okur – yazar değildi. Kültür; belirli bir sınıfın tekelindeydi. Bu toplumsal durum, sanayi devriminin sonucu ortadan kalktı.

Buna göre, aşağıdaki toplumsal değişmelerden hangisi, Sanayi Devrimi'nin nedenlerinden biridir?

- A) Serf – Senyör çatışması
- B) Sendikaların doğuşu
- C) Sosyalizmin doğuşu
- D) Sanayicilerin kentlere yerleşmesi
- E) Yeni sosyal sınıfların ortaya çıkışı

19. Bir tiyatrodaki oyun izleyenler toplumsal bir grup değildir. Fakat oyunu sergileyen oyuncular bir toplumsal grup oluşturur.

Buna göre bir insan topluluğuna grup denebilmesi için hangi özelliğin olması gerekir?

- A) Üyeler arasında ortak bir amaç

- B) Aynı mekanı paylaşma
- C) Türlü özellikler yönünden birbirine benzeme
- D) Aynı uyarıcıdan etkilenme
- E) Farklı toplumsal konumlara sahip olma

20. Durkheim'a göre, basit ve gelişmemiş toplumlarda bireylerin benzer işleri yapmaları sonucunda, tam bir uyum ve birleşme şeklinde ortaya çıkan dayanışmaya "mekanik dayanışma" denir.

Bu tür dayanışmanın bulunduğu bir toplumda, aşağıdakilerden hangisi görülmez?

- A) İnsan ihtiyaçlarının az olması
- B) İşbölümünün gelişmemiş olması
- C) Geleneklerin çok güçlü olması
- D) Duygusal etkileşimin yoğun olması
- E) Ben duygusunun gelişmiş olması

21. Mantığa yaklaşılması, insanı yanılgılardan koruyacak ve yanılgıları ortaya çıkaracak bir dayanağı arama çabasına girmeye mümkündür.

Parçadaki yargıya uygun düşen mantık tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşünme sanatıdır.
- B) Kanıtlama bilimidir.
- C) Akıl yürütmeyi temel konu alan bilimdir.
- D) Doğru düşünmenin kural ve ilkelerinin bilgisidir.
- E) Akıl yürütme bilimidir.

22. "Ali sınıftadır." bir önermedir. $3 > 2$ de bir önermedir. Ama, "Ah bir üniversiteyi kazanabilsem." bir önerme değildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, bir terim kümesinin önerme sayılması için gerekli bir koşul değildir?

- A) En az iki terimden oluşması

- B) Yargı bildirmesi
- C) Terilerinin bir bağla bağlanması
- D) Duygu veya istek bildirmesi
- E) Bir doğruluk değeri taşıması

23. I. Bütün çocuklar güzeldir.
II. Bazı çocuklar güzeldir.
III. Bazı öğrenciler gözlüklü değildir.
IV. Hiçbir öğrenci gözlüklü değildir.

I. ile II. önerme ve III. ile IV. önermeler arasında "altık" ilişkisi vardır.

Buna göre altık önermeler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sadece nitelikleri farklıdır.
- B) Sadece nicelikleri farklıdır.
- C) Hem nicelik hem de nitelikleri farklıdır.
- D) Aynı yargıda bulunurlar.
- E) Farklı terimlerden oluşurlar.

24. I. Birçok türde ortaklaşa bulunan özelliklerdir.
II. Bir türün, cinsinden farkını gösteren temel özelliğidir.
III. Yalnız bir türe ait özelliklerdir.

Yukarıdaki tanımlar sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

I	II	III
A) İlinti	Özgünlük	Ayrım
B) Özgünlük	Ayrım	İlinti
C) İlinti	Ayrım	Özgünlük
D) Ayrım	İlinti	Özgünlük
E) Ayrım	Özgünlük	İlinti

25. I. Aklın genelden genele ve genelden özele izlediği yoldur.
II. Aklın özelden genele izlediği yoldur.
III. Nesnelerin benzerliğinden hareketle biri hakkında verilen yargının, diğeri hakkında da verilmesidir.

Yukarıdaki akıl yürütme biçimleri sırasıyla han-

gisidir?

I	II	III
A) Tümdengelim	Anoloji	Tümevarım
B) Tümevarım	Tümdengelim	Anoloji
C) Tümdengelim	Tümevarım	Anoloji
D) Anoloji	Tümevarım	Tümdengelim
E) Anoloji	Tümdengelim	Tümevarım

26. Öncülleri,

- İthalat artarsa pirinç fiyatları düşer. ($p \Rightarrow q$)
- Pirinç fiyatları azalır, pirinç tüketimi artar.
($q \Rightarrow r$)

önergeleri olan geçerli bir çıkarımın sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İthalat artarsa pirinç tüketimi artar. ($p \Rightarrow r$)
- B) İthalat artmazsa pirinç tüketimi artar. ($\sim p \Rightarrow r$)
- C) İthalat artmazsa pirinç tüketimi artmaz. ($p \Rightarrow \sim r$)
- D) Pirinç fiyatları azalır, ithalat artar. ($q \Rightarrow p$)
- E) Pirinç tüketimi artarsa ithalat artar. ($r \Rightarrow p$)

27. I. $(p \Rightarrow q) \vee (q \wedge r)$
II. $(p \wedge q) \wedge \sim(p \Leftrightarrow r)$
III. $\sim[(p \Rightarrow q) \vee (p \vee r)] \Rightarrow r$

Yukarıda verilen önermelerin ana eklemleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

I	II	III
A) \vee	\wedge	\Rightarrow
B) \Leftrightarrow	\wedge	\Leftrightarrow
C) \wedge	\vee	\Rightarrow
D) \Rightarrow	\wedge	\Rightarrow
E) \vee	\Rightarrow	\Leftrightarrow

28. p yerine Y
q yerine Y
r yerine D

konulduğunda aşağıdaki önermelerden hangisi yanlış olur?

- A) $(p \Rightarrow q) \Rightarrow r$
- B) $(p \vee q) \wedge r$
- C) $(q \Rightarrow r) \vee p$
- D) $(p \Leftrightarrow q) \wedge r$
- E) $p \Rightarrow (q \vee r)$

29.

		I.	II.	III.	IV.	V.
p	q	$p \vee q$	$q \wedge p$	$\sim(p \vee q)$	$p \Rightarrow q$	$(p \vee q) \vee (p \Rightarrow q)$
D	D	D	D	Y	D	D
D	Y	D	Y	Y	Y	D
Y	D	D	Y	Y	D	D
Y	Y	Y	Y	D	D	D

Yukarıdaki doğruluk tablosunda verilenlerden aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) I. önerme tutarlıdır.
- B) II. önerme tutarlıdır.
- C) III. önerme tutarsızdır.
- D) IV. önerme geçersizdir.
- E) V. önerme geçerlidir.

30. "Kuş uçucudur."

a F

önermesi Fa ile gösterilirse

"Her kuş uçucudur." önermesinin sembolik ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\sim \forall x \sim Fa$
- B) $\forall x Fa$
- C) $\exists x \sim Fa$
- D) $\sim \exists x Fa$
- E) $\forall x \sim Fa$